



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 290/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti EX CREDIT, a. s., Šustekova 49, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava a jeho uzneseniami sp. zn. 14 Er/436/2010 z 21. februára 2014, sp. zn. 19 Er/192/2011 z 28. februára 2014, sp. zn. 15 Er/135/2011 z 28. februára 2014, sp. zn. 36 Er/535/2009 z 21. februára 2014, sp. zn. 14 Er/648/2010 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/622/2009 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/854/2009 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/32/2010 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/609/2008 z 21. februára 2014, sp. zn. 38 Er/152/2009 z 27. februára 2014, sp. zn. 38 Er/449/2008 z 27. februára 2014, sp. zn. 31 Er/57/2009 z 27. februára 2014 a sp. zn. 25 Er/650/2010 z 27. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti EX CREDIT, a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 5274/2014 – sp. zn. Rvp 5278/2014, sp. zn. Rvp 5299/2014 – sp. zn. Rvp 5303/2014, sp. zn. Rvp 5320/2014 a sp. zn. Rvp 5323/2014 – sp. zn. Rvp 5324/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. I. ÚS 290/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti EX CREDIT, a. s., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 7. mája, 9. mája a 12. mája 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti EX CREDIT, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Trnava a jeho uzneseniami (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 Er/436/2010 z 21. februára 2014, sp. zn. 19 Er/192/2011 z 28. februára 2014, sp. zn. 15Er/135/2011 z 28. februára 2014, sp. zn. 36 Er/535/2009 z 21. februára 2014, sp. zn. 14 Er/648/2010 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/622/2009 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/854/2009 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/32/2010 z 21. februára 2014, sp. zn. 27 Er/609/2008 z 21. februára 2014, sp. zn. 38 Er/152/2009 z 27. februára 2014, sp. zn. 38 Er/449/2008 z 27. februára 2014, sp. zn. 31 Er/57/2009 z 27. februára 2014 a sp. zn. 25 Er/650/2010 z 27. februára 2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“).

2. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a že v rámci tejto činnosti poskytla rôznym fyzickým osobám – dlžníkom „pôžičky“, ktoré boli títo povinní vrátiť

podľa podmienok dojednaných v uzavretých zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, stali sa pohľadávky sťažovateľky splatnými, a preto pristúpila k podaniu návrhov na vykonanie exekúcie podľa § 38 a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. V priebehu exekučných konaní sa sťažovateľka „z dôvodu obavy o právny a fakticky osud pohľadávky rozhodla podať exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora a za nového súdneho exekútora navrhla ustanoviť JUDr. Rudolfa Krutého“. Napadnutými rozhodnutiami okresného súdu bolo rozhodnuté „o zamietnutí návrhu oprávneného na zmenu pôvodného exekútora“.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutými rozhodnutiami okresného súdu boli porušené ňou označené práva, predovšetkým základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v dôsledku postupu okresného súdu v exekučnom konaní, ktorý

„a) bez toho, aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp .zn.: III ÚS 322/2010-37;

b) bez toho, aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho, aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho, aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou... o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom – JUDr. Rudolfom Krutým.“.

4. Sťažovateľka namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktoré odôvodňuje tým, že „všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1 Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“.

5. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru sťažovateľka uvádza, že „aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“.

6. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, ktoré zruší a veci vráti na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

9. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak

v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

10. S prihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovvej časti tohto uznesenia, z ktorého je nepochybná právna a skutková súvislosť týchto sťažností, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.B

11. Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu.

12. Vychádzajúc z obsahu podaných sťažností a v nich uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka všetky sťažnosti podala prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, pričom je zrejmé, že tento ich aj koncipoval.

13. V tejto súvislosti ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že ide o právneho zástupcu, ktorý bol v minulosti v súvislosti zo zastupovaním inej sťažovateľky [obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, v mene ktorej (rovnako ako v posudzovaných prípadoch, pozn.) koná konateľ J. F.] viackrát poučený o všeobecných aj osobitných náležitostiach návrhu na začatie konania požadovaných ustanoveniami § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ktoré sú predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom, ako aj o podmienkach prípustnosti a včasnosti podania sťažnosti vyplývajúcich z ustanovení § 53 zákona o ústavnom súde, pričom tomuto právnomu zástupcovi je dobre známa aj konštantná judikatúra ústavného súdu týkajúca sa komplexu danej problematiky, počnúc rozhodnutiami

všeobecných súdov o ne/udelení poverenia na vykonanie exekúcie tomu-ktorému súdnemu exekútorovi, končiac vydaním meritórnych rozhodnutí všeobecných súdov.

14. Sťažovateľka napriek tomu, že na úvodnej strane každej zo sťažností uvádza ako prílohy „dokumenty podľa textu“, ústavnému súdu vo všetkých podaných veciach nedoručila splnomocnenie pre jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, tak ako je táto podmienka konania vyjadrená v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Zároveň ústavný súd konštatuje, že vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 5299/2014 – sp. zn. Rvp 5302/2014 sťažovateľka navyše nedoručila ústavnému súdu ani napadnuté rozhodnutia okresného súdu, tak ako táto požiadavka vyplýva z § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde. Tieto nedostatky zákonom predpísaných náležitostí neumožňuje ústavnému súdu náležite preskúmať prípustnosť sťažností podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, vrátane § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd zdôrazňuje, že právny inštitút predbežného prerokovania návrhu (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a s ním spojené náležitosti, ktoré musí každý návrh obsahovať, nie je samoučelný, pretože týmto postupom sa skúmajú podmienky konania a bez ich splnenia nie je ústavný súd oprávnený vo veci konať.

16. Ústavný súd opätovne pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 430/2012 a iné). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie

konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

17. Na základe uvedených skutočností a vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že predložené sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, preto ich odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí už pri ich predbežnom prerokovaní. Keďže sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014